

med udstykningen af jorder fra len og stamhuse og jord i offentlig eje. Husmanden vil dermed være anbragt fast forankret som en integrerende del af det danske samfund, og der er al mulig sandsynlighed for, at dr. Skrubbeltrang virkelig vil have skrevet værket om denne samfundsklasse.

Finn H. Lauridsen.

Peter Riismøller: Rebild. 124 s. (Hassing, 1952).

I 40 år har Rebildfesterne stået som et bindeled mellem det gamle land og de, der enten selv eller hvis fædre eller bedstefædre var draget til den nye verden i vest. Jubilæet fejres med udsendelsen af denne bog, skrevet af museumsinspektøren i Ålborg, Peter Riismøller. Rebild indrammer bogen: først fortælles om landskabet og om blokhuset med museet, hvis genstande bliver udgangspunkt for meget af det, der på anden måde berettes om i hovedafsnittet, inden der atter sluttet med Rebild, nemlig ved indtryk fra festerne gennem årene. Forudsætningerne for udvandringen (de sociale forhold, religiøse incitamenter, flugten fra tysk styre o.a.), optager første del af bogens hovedafsnit, anden del skildrer det nye land, vilkårene vest på og i de store byer, tredje afsnit »hjemlængsel« danner optakten til Rebildfesterne og fortæller både om forbindelsen mellem dansk kirkeliv og menighederne i det fremmede og om emigranternes hjemlængsel. Riismøller giver en god oversigt over det dansk-amerikanske forhold i det 19. århundrede; alle hovedpunkter er med, men undertiden gemt, så de først træder frem ved eftertanke, at skildringen ind imellem kan blive vel meget følt undrer ikke, når emnet netop er udvandringen og forholdet til hjemstavnen. Illustrationerne er gode og velvalgte, og også de er med til at placere bogen blandt de bedre folkebiblioteksbøger; forfatteren har således gjort sit bedste, hvorimod det meget blanke papir og typografien gør det ret anstrengende at læse bogen.

Vagn Dybdahl.

Sven Houmøller: Slægten Bahnson. 113 s. (Udgivet af Louis Bahnson, 1952).

Mange af slægten Bahnsons medlemmer efter år 1800 har haft et fremtrædende virke både i videnskab, politik og erhvervsliv. Den tyske stamtavle »Familie Bahnson« har i mange år været forældet, udkom 1882, og var heller ikke tilgængelig. Sven Houmøllers fremstilling omfatter mandslinien og kvindeliniens 1. led og bringer et stort antal for hovedpartens vedkommende ukendte billeder, derimod er oplysningerne om de enkelte personer mere kortfattede end ønskeligt, set fra et almenhistorisk synspunkt. Ret fyldige litteraturhenvisninger bøder imidlertid på dette forhold (skildringen af digteren Carl B. i Skivebogen 1951 er tilsyneladende kommet for sent til at blive nævnt), ligesom det må nævnes, at bogen også bringer henvisninger til bevarede breve i offentlige samlinger (registret til Alfr. Krarups Katalog over Universitetsbibliotekets håndskrifter synes dog ikke gennemset).

Vagn Dybdahl.

Aage Heinberg: H. N. Andersen. 198 s. (De Unges Forlag, 1952).

Denne bog er en stort set uforandret dansk udgave af forfatterens svenske bog fra 1943. Den henvender sig ikke specielt til historikere, men er tilrettelagt for en meget vid læserkreds. Øjensynlig har forfatteren haft en vis tradition at bygge på, men derimod kun en mindre historisk viden og ikke meget mere